

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-654-01-162
Дата:	14 10 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

16⁰⁹
Смет

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-ото НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавна агенция "Национална сигурност", ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Ботанов
Найден Мирянов
Емил Великов
Димитър Кръстев
Александър Соколов
Иванис Я. Иванис

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ”**

(обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г., бр. 15, 101, 103 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 7, 27, 55, 56 и 88 от 2018 г., бр. 7, 17, 94 и 99 от 2019 г., бр. 51 от 2020 г., бр. 67 и 84 от 2023 г., бр. 18 и 70 от 2024 г., бр. 49, 61 и 90 от 2025 г. и бр. 16, 51 и 59 и 66 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „избира с решение на Народното събрание“ се заменят с „назначават с указ на президента на републиката“.
2. В ал. 5 думите „решение на Народното събрание“ се заменят с „указ на президента на републиката“.
3. В ал. 6 думите „Народното събрание с решение да избере“ се заменят с „президента на републиката с указ да назначи“.
4. Създава се ал. 11:

„(11) Предложението по ал. 1 се внася след изслушване на кандидата от постоянната комисия на Народното събрание, осъществяваща парламентарния контрол върху дейността на агенцията. Комисията предоставя доклад от изслушването на Министерския съвет и на президента на републиката.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за Държавна агенция „Разузнаване“ (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 17 от 2019 г., бр. 51 и 69 от 2020 г., бр. 84 от 2023 г., бр. 94 от 2025 г. и бр. 16 и 51 от 2026 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14:

а) в ал. 1 думите „избира с решение на Народното събрание“ се заменят с „назначава с указ на президента на републиката“;

б) в ал. 2 думата „преизбран“ се заменя с „преназначен“;

в) създава се ал. 4:

„(4) Предложението по ал. 1 се внася след изслушване на кандидата от постоянната комисия на Народното събрание, осъществяваща парламентарния контрол върху дейността на Агенцията. Комисията предоставя доклад от изслушването на Министерския съвет и на президента на републиката.“

2. В чл. 15, ал. 1 думите „избрани, съответно назначавани“ се заменят с „назначавани“.

3. В чл. 16:

а) в ал. 2 думите „решение на Народното събрание“ се заменят с „указ на президента на републиката“;

б) в ал. 3 думите „Народното събрание да избере“ се заменят с „президента на републиката с указ да назначи“;

в) в ал. 4 думата „избиране“ се заменя с „назначаване“.

§ 3. В Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 43 и 109 от 2008 г., бр. 88, 93 и 103 от 2009 г., бр. 32 и 88 от 2010 г., бр. 1 и 13 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 111 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 42, 56, 74 и 79 от 2015 г., бр. 39, 81 и 103 от 2016 г., бр. 63, 84 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 56 от 2018 г., бр. 17 и 37 от 2019 г., бр. 69 от 2020 г., бр. 32 и 62 от 2022 г., бр. 6 и 84 от 2023 г. и бр. 61 и 94 от 2025 г., бр. 10 от 2026г.) в чл. 19в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „избира с решение на Народното събрание“ се заменят с „назначава с указ на президента на републиката“.

2. В ал. 2 думата „преизбран“ се заменя с „преназначаван“.

3. В ал. 4 думите „избрани, съответно назначавани“ се заменят с „назначавани“.

4. В ал. 6 думите „решение на Народното събрание“ се заменят с „указ на президента на републиката“.

5. В ал. 7 думите „Народното събрание с решение да избере“ се заменят с „президента на републиката с указ да назначи“.

6. В ал. 10 думите „избиращия, съответно назначаващия“ се заменят с „назначаващия“.

7. Създава се ал. 11:

„(11) Предложението по ал. 1 се внася след изслушване на кандидата от постоянната комисия на Народното събрание, осъществяваща парламентарния контрол върху дейността на агенцията. Комисията предоставя доклад от изслушването на Министерския съвет и на президента на републиката.“

§ 4. Председателите на Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ и Държавна агенция „Технически операции“, избрани или назначени преди влизането в сила на този закон, продължават да изпълняват длъжността до изтичане на мандата си, освен ако бъдат предсрочно освободени по реда на съответния закон, изменен с този закон.

§ 5. Започналите и неприключили до влизането в сила на този закон процедури за избор от Народното събрание на председател на Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ или Държавна агенция „Технически операции“ се прекратяват.

ВНОСИТЕЛИ:

Боничков Бонков
Наруц Мирава,
Емисовица Раджови
Хитилов Хитенов
Алешанов Георгиев
Анианс А. Анианс

Мотиви
към Законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавна агенция
„Национална сигурност“

Със законопроекта се предлага възстановяване на назначаването на председателите на Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ и Държавна агенция „Технически операции“ с указ на президента на републиката по предложение на Министерския съвет, при запазване на предварителното изслушване на кандидатите в компетентната постоянна парламентарна комисия. Характерът на дейността на трите агенции, достъпът им до чувствителна информация и правомощията им, засягащи националната сигурност и основните права на гражданите, изискват устойчиви гаранции за професионализъм и политически неутралитет на техните ръководства. Определянето на председателите следва да се основава на преценка, която надхвърля подкрепата на текущото парламентарно мнозинство. Участието на президента и Министерския съвет в назначаването създава допълнителна институционална гаранция чрез необходимостта от съгласуване на волята на два органа с различен източник на демократична легитимност. Предложеният модел запазва отговорността на Министерския съвет за управлението на службите и подбора на кандидатите, като възстановява самостоятелната преценка на президента при назначаването им. Споделената компетентност ограничава възможността кадровите решения да бъдат определяни единствено от непосредствената политическа конюнктура и създава условия за по-широка институционална подкрепа и приемственост в ръководството на агенциите.

Предварителното изслушване в парламентарна комисия се установява изрично в закона като задължителен етап от процедурата по назначаване, с което провеждането му се гарантира независимо от конкретните процедурни правила на Народното събрание. Изслушването осигурява възможност за оценка на професионалната подготовка, управленските виждания и способността на кандидатите да изпълняват възложените им функции. Предоставянето на доклада на Министерския съвет и на президента позволява резултатите от парламентарното обсъждане да бъдат взети предвид при назначаването. Така парламентарното участие се запазва като законова гаранция за прозрачност и отчетност, при ясно разграничение между оценката на кандидатурата и правомощието за назначаване.

Измененията обхващат и предсрочното освобождаване и назначаването при овакантиране на длъжността, за да се осигури последователност на уредбата. Запазването на заварените мандати гарантира непрекъснатост на ръководството и предотвратява използването на законодателната промяна като самостоятелно основание за освобождаване на действащите председатели. Прекратяването на неприключилите процедури за парламентарен избор осигурява прилагането на единен ред за бъдещите назначения.

ВНОСИТЕЛИ:

Борисов Борисов

Народен съвет
Стефан Стефанов

Самидар Куденов
Александр Сергеевич
Иванов С. Иванович

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Основание за законодателната инициатива е необходимостта от укрепване на институционалния баланс и гаранциите за професионализъм и политически неутралитет при определянето на ръководителите на ДАНС, ДАР и ДАТО. Предлага се възстановяване на назначаването им с указ на президента по предложение на Министерския съвет и изрично установяване в закона на предварителното изслушване в парламентарна комисия като задължителен етап от процедурата.
Заинтересовани групи	Заинтересовани лица са президентът на републиката, Министерският съвет, Народното събрание, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“, Държавна агенция „Технически операции“, кандидатите за техни председатели и гражданите като адресати на политиката за защита на националната сигурност.
Анализ на разходи и ползи	Не се очакват допълнителни административни разходи, тъй като не се правят промени водещи до такива разходи.
Административна тежест и структурни промени	Не се предвиждат и не са необходими административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.
Въздействие върху	Прилагането на законопроекта предполага привеждане на относимите разпоредби на правилниците за прилагане на ЗДАНС

Елементи на оценката	Аргументация
нормативната база	и ЗДАР и на Устройствения правилник на ДАТО в съответствие с възстановения ред за назначаване и освобождаване на председателите, както и съобразяване на парламентарните процедурни правила със законовото изискване за предварително изслушване на кандидатите.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

ВНОСИТЕЛИ:

Бонизир Боников

Натан Митрев
Енислав Ронков
Зимент Кайков
Александър Овчаров
Атанас А. Атанасов